

ellers havde man selvfølgelig lagt Skat paa Varene, ladet det være en Omsætnings-skat eller Vareskat.

Den tredie Ting, man var vred over, var, at Direktørgagerne og Henlæggelserne begrænsedes til bestemte Størrelser. Ja, men hvis man ikke havde gjort det, kender vi dog saa meget til vore Medmennesker, at vi ved, at saa kunde man vilkaarlig forøge Direktørgager og Henlæggelser og vælge dem over paa Prisen paa Støvlerne.

Selvfolgelig var der Fejl ved Netto-princippet, men vi kunde ingen anden Vej komme frem, og jeg vil nævne, at en Mand, der dog er noget større Forretningsmand end nogen dansk Forretningsmand, nemlig Lord Rhonda, den tidligere Mr. Thomas, tror jeg, Kulmagnaten, har reguleret for en halv Snes Industrier paa selv samme Maade, en Mand, hvis Liberalisme var meget mere yderliggaaende end Gros-serer Peschke-Koedts i sin Tid, og som slet ikke kunde tænke sig Statsindblanding; da han blev den engelske Kronens Ernæringsminister, gennemførte han en Række Reguleringer efter dette Princip, og det er gaaet nogenlunde. Man siger i øvrigt, at det betyder saa forfærdelig lidt: Herre Gud, en Støvle gaar 2 Kr. ned! Ja, 2 Kr. er ingen Herregaard, men det var dog i 1917 det samme, som Arbejdslønnen var i vedkom-mende Fag for et Par Støvler. Paa Støvlen er der af en vis Fabrik før Krigen tjent 90 Øre, nu tjenes der 5 Kr. Det viser — skal jeg gerne indrømme —, at Fabriksavancen aldrig er saa stor som Handelsavancen og slet ikke kan være det, fordi Handelsavancen maa sættes under Hensyn til, at en lille Mand sidder og sælger smaat, men hvad en Fabriksavance paa 5 Kr. for en lille Fabrik betyder, vil et Eksempel vise: en Mand, der før Krigen var god for 10-15 000 Kr., netop en relativt lille industridrivende, har nu af sin Fabrik over 100 000 Kr. Den Nedsættelse, der er sket, er ganske vist ikke nogen Herregaard — man skulde dog tro det efter den Maade, hvorpaa de Herrer raaber op; men i øvrigt vil jeg sige, at Nedsættelsen bør være større; de Priser, vi har regnet efter, er Priserne i 1917, men Priserne i 1918 er en halv Gang højere — men Børsen maa i hvert Fald have ment; at der var nogen Mening i denne Regulering, at den betød noget, thi Aktierne faldt efterhaanden ned til 250, medens de ellers var gaaet op til mindst 350; de var godt paa Vej.

Naturligvis maa der fortsættes, men jeg gentager: det er meget svært at fort-sætte her; thi efter den opmuntrende

Maade, hvorpaa Industriraadet har stillet sig overfor disse Mennesker, er de blevet som Sirup eller Kviksand at gaa i; det er ikke til at komme igennem dem. Det tager forfærdelig lang Tid, inden vi kan faa Svar paa noget som helst, og Svarene er aldrig klare. Men selvfølgelig, jeg kommer til at mindes Christian den Andens Ord: Der er ingen Hals, der er saa tyk, at den ikke kan knækkes. Det er ganske vist sagt af min ærede Ven, Hr. Schovelin, og af Kandidat Drachmann, at Industrien maa tjene. Ja, Industrien skal og maa tjene: den skal tjene ved Dygtighed, den skal tjene ved større Omsætning, men jeg er ikke sikker paa, at det er nødvendigt, at den tjener ved f. Eks. Maj-Tariffens grove Prisopskruning.

Der forefaldt i denne Sag et Inter-mezzo, som jeg ikke skal omtale nærmere, men hvor jeg, i Anledning af, at jeg var blevet kaldt med meget fornærmende In-vektiver, reagerede med meget uforsigtige Udtryk, og der blev gjort Forsøg, ogsaa indenfor Kommissionen, formentlig i Nervøsitet, paa at faa mig ud af Forhand-lingerne; senere forsøgte Industriraadet at spænde mig ud ved at prøve paa at boy-kotte mig og nægte at forhandle med mig. Jeg antager, det ogsaa var lykkedes de Herrer at gennemføre deres Plan, hvis ikke to Medlemmer af dette Ting havde traadt til, nemlig det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) og det ærede Med-lem fra Sæby (Pinstrup), hvem jeg gerne vil takke; thi det er første Gang i mit Liv, naar jeg har staaet i en Kampstilling, at jeg ikke har frygtet at faa en Dolk i Ryggen. Det er en sjælden Følelse, og jeg vil have Lov til at være taknemmelig.

I øvrigt kendte Hr. Ballin den paagæl-dende Overenskomst om Aftenen, idet den blev telefoneret til ham — vor Sekretær hørte paa det —, men Dagen efter blev Overenskomsten udsat ved Appellen til Industriraadet. Derved opnaaedes to Ting, for det første, at en Del Fodtøj, som skulde være udleveret efter den nye Ordning, blev udleveret 3 Uger til efter den gamle Ordning, og for det andet gik der nogen Tid, hvor man muligvis kunde blive af med faldende Aktier.

Jeg har faaet det pinefulde Indtryk — det vil jeg gerne sige offentlig — at jeg ikke er stærkt elsket i alt for mange Kredse her i København. De Herrer vil kunne huske, hvorledes under Bankkrisen, da Amtmand Brun, den daværende Finans-minister, vilde gøre mig til Medlem af den overordentlige Bankkommission, af-døde Geheimeraad Glückstadt erklærede,